

Harstad kommune
Attraktiv hele livet

Kommunedelplan for

Fysisk aktivitet og naturopplevelser

2010-2013

FORORD

Harstads beliggenhet med nær tilgang til fjell og sjø, samt nære grøntarealer som Folkeparken gir innbyggerne i Harstad et godt utgangspunkt til å være i fysisk aktivitet. Dette er svært viktig for å oppnå god fysisk helse for Harstads innbyggere, men ikke minst for å skape glede og en følelse av livskvalitet for befolkningen i alle aldre. I en hverdag som for mange medfører stor grad av inaktivitet, er det viktig å finne en form for fysisk adspredelse som passer for den enkelte.

Lett tilgjengelighet til idrettsanlegg og friluftsområder, samt et godt oppbygd næranleggstilbud, er viktig for at alle skal ha mulighet til å delta. Den fysiske aktiviteten skjer både gjennom organisert aktivitet og uorganisert aktivitet. Harstad har et stort mangfold av ulike idrettslag og foreninger som jobber for å skape et tilbud på sitt område.

Du sitter nå med Harstad kommunes nye kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse 2010-2013. Planen avløser kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse 2007-2010. Kommunedelplanen skal ha en hovedrullering hvert 4.år, mens handlingsprogram spillemidler rulleres hvert år.

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelser beskriver utviklingen og hvordan kommunen forvalter idrettsanlegg, friluftsområder og folkehelse. Dette vil blant annet være prioriteringer og behov for nye anlegg, rehabilitering av gamle anlegg og nærmiljøanlegg. Planen viser hvordan kommunen vil legge til rette for slik aktivitet de kommende årene.

Denne kommunedelplanen er ikke juridisk bindende, men gir føringer for kommunens prioriteringer de kommende årene. Det er et viktig mål at planens mål, strategier og prioriteringer fremstår som realistiske.

“Plan for fysisk aktivitet og naturopplevelse er kommunens kanskje viktigste verktøy for å planlegge hvordan vi skal jobbe for å utvikle infrastruktur og aktiviteter på dette området de nærmeste årene.

Alle innbyggere i Harstad kommune skal ha gode muligheter til aktivitet innen idrett og friluftsliv i sitt nærmiljø”.

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING	4
2	AVKLARING AV BEGREPER	5
3	SPILLEMIDDELSYSTEMET	5
4	FØRINGER FOR KOMMUNEDELPLANEN	6
4.1	Viktig samarbeidsaktør	7
5	EVALUERING AV FORRIGE PLAN	7
6	BEFOLKNINGSUTVIKLING	7
7	FYSISK AKTIVITET, NATUROPPLEVELSER OG FOLKEHELSE	8
7.1	FYSAK	8
7.2	Frisklivsresepten	9
8	BARN OG UNGE	9
8.1	fysisk aktivitet	9
8.2	Idrettens storbystatsning	11
9	SENIORER	12
10	HVERDAGSAKTIVITETEN	12
11	BEHOVSVURDERING AV ANLEGGSSITUASJONEN	16
12	HANDLINGSPROGRAM SPILLEMIDLER 2010-2013	21
13	TILTAKSPLAN	23

1 INNLEDNING

Kulturdepartementet stiller krav til kommunene om at de skal ha en kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse for å kunne søke om statlige spillemidler. Bakgrunnen for dette er at anleggsutbyggingen skal bli gjenstand for klare behovsprøvnings i forhold til samfunnsmessige og idrettsmessige mål. Planen skal bidra til at man skal unngå at prioriteringer blir foretatt ut fra kortsiktige behov og på bakgrunn av særinteresser.

Fysisk aktivitet har også et viktig helseaspekt både når det gjelder forebygging av sykdommer og vedlikehold av helse. Planen gir en situasjonsbeskrivelse av muligheter og begrensinger for fysisk aktivitet og naturopplevelser for å fremme folkehelsen i Harstad. Målene og strategiene kan sees på som forebyggende tiltak for folkehelsen og tilrettlegging for å folk i fysisk aktivitet.

Planens referansegruppe med representanter fra ulike kommunale enheter og idrettsrådet i Harstad har i planprosessen hatt følgende fokusgrupper

- Barn og unge
- Seniorer
- Personer med spesielle behov
- Inaktive

Harstad kommune har ønsket å ha en god og inkluderende prosess i forbindelse med rulleringen av planen. Det har vært åpnet for mulighet til å komme med innspill i en tidlig fase i planprosessen, det er også avholdt informasjons - og dialogmøter med ulike aktører.

Det har vært et ønske at planen skal ha ett sterkere fokus på hvordan fysisk aktivitet påvirker folkehelsen.

Utkast til planen ble lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 23.6.2010 til 31.8.2010.

Planen ble vedtatt av kommunestyret den 16. desember 2010.

2 AVKLARING AV BEGREPER

Å være fysisk aktiv er i planen forstått som enhver aktivitet der man bruker kroppen for å øke energiforbruket. Aktiviteten sees på som en kobling mellom lek, idrett og friluftsliv hvor all aktivitet og forflyttelse i hovedsak skjer ved egen muskelkraft. Med begrepet mosjon menes aktivitet og kroppsbevegelser som skal styrke helsen. Dette innebærer lettere trening, og har forebyggende effekt for en rekke sykdommer. Trening blir i planen forstått som planlagt fysisk aktivitet som gjentas regelmessig for å bedre eller vedlikeholde den fysiske formen.

Universell utforming defineres som utforming av produkter og omgivelser på en slik måte at de kan brukes av alle mennesker, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpassing og en spesiell utforming¹.

Med friluftsliv menes opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden, med sikte på miljøforandring og naturopplevelse.

Nærmiljøanlegg er enkle anlegg som ligger i direkte tilknytning til boligområder eller barnehage/skole.

Ordinære anlegg er vanlige idrettsanlegg som er tilrettelagt for organisert og uorganisert aktivitet, men er utformet slik at det trenes og konkurreres i ulike idrettsgrener i henhold til regler og normer.

Lavterskeltilbud er aktiviteter hvor det ikke kreves spesielle ferdigheter for å delta. Videre trengs det lite utstyr og det er lav pris/gratis å delta. Tilbudet skal være lett tilgjengelig.

Friskliv er tiltak innenfor levevaneområdene fysisk aktivitet, kosthold og tobakk hvor målet er å gjøre det enklere å ta helsemessige gode valg for den enkelte.

¹www.regjeringen.no

Miljøverndepartementet, universell utforming.

Folkehelse er den generelle helsetilstanden i befolkningen. Folkehelsearbeid er i planen forstått som samfunnets samlede innsats for å påvirke det som fremmer og vedlikeholder befolkningens helse, samt innsats for å beskytte mot eller reduserer faktorer som medfører helserisiko.

3 SPILLEMIDDELSYSTEMET

Det er kultur – og kirke departementet som har ansvar for fordelingen av spillemidler. Målet er at systemet skal bidra til bygging og rehabilitering av infrastruktur, slik at flest mulig kan drive idrett og fysisk aktivitet. Primærmålgruppene for spillemidlene er barn i alderen 6-12 år og ungdom mellom 13-19 år. Spillemidler til bygging og rehabilitering av idrettsanlegg skal bidra til en infrastruktur som gir befolkningen mulighet til å drive både egenorganisert aktivitet og aktivitet i regi av den frivillige medlemsbaserte idretten. Anleggene har i tillegg en funksjon som sosiale møteplasser i lokalsamfunnene.

Spillemidlene går i stor grad til prosjekter og anlegg som ikke er underlagt kommersielle interesser og som inkluderer aktiviteter for barn og unge. Det ble i 2009 tatt i bruk en ny fordelingsnøkkel. Av spillemidlene, som er overskuddet til Norsk Tipping, skal 0,5 prosent benyttes til arbeidet mot spilleavhengighet, 18 prosent skal gå til humanitære og samfunnsnyttige organisasjoner, 36,5 prosent skal gå til kulturformål, mens 45,5 prosent skal gå til idrettsformål.

I tillegg ble det fra 2009 innført grasrotandel. Denne andelen går til lag og foreninger som spilleren selv velger.

Det er fylkeskommunene som etter fullmakt fra kultur – og kirke departementet fordeler de midlene som hvert år stilles til disposisjon. Departementet fordeler rammer til fylkeskommunene etter faste retningslinjer. Foruten spillemidlene blir anlegg ellers finansiert over kommunale

budsjetter, av lag og foreninger og i stadig sterkere grad av private interesser.

Spillemidler for Harstad

Kommunen har vært aktiv når det gjelder søknader på spillemidler; både ordinær, nærmiljøanlegg og mindre kostnadskrevende anlegg. For 2010 har kommunen søknader for kroner 8 271 900 med en total kostnadsramme på ca 22 millioner kroner. Her dominerer fotballanleggene i Medkila med vel 10 mill kroner².

Fordelingen er i 2010 som følger:
Nærmiljøanlegg godkjent søknadssum kr. 76 975.
Ordinære anlegg godkjent søknadssum kr. 8 194 925.

Kommunale støtteordninger

Harstad kommune bevilger årlig midler til driftstilskudd til lag og foreninger samt vedlikeholdstilskudd for anlegg til lag og foreninger.

I kommunens retningslinjer for tildeling av disse midlene er det lagt vekt på at organisasjonene må ha aktiviteter rettet mot barn og unge og ha en stabil drift over tid. Retningslinjene åpner ikke for tilskudd til enkeltarrangementer. Tilskudd til vedlikehold gjelder vedlikehold av anlegg og større maskiner og det gis ikke tilskudd til utvidelse av eksisterende anlegg eller nyanlegg.

I 2009 ble det fordelt kroner 525 000,- på 34 ulike lag og foreninger. Lagene og foreningene som fikk tildelt tilskudd var 16 idrettslag, 7 velforeninger, 4 korps og 7 hobby/fritid/frivillige organisasjoner.

Også for 2010 skal det fordeles kroner 525 000,- i samsvar med vedtatt virksomhetsplan (VHP).

4 FØRINGER FOR KOMMUNEDELPLANEN

Det er gjennom ulike statlige og fylkeskommunale meldinger og planer gitt rammer for planen. Det er også lagt føringer gjennom kommunens planstrategi.

Statlig rammeverk

- Veileder fra kultur og kirkedepartementet " *Kommunal planlegging for idrett og fysisk aktivitet*"
- Stortingsmelding nr.14 (1999-2000), " *Idrettsliv i endring*"
- Stortingsmelding nr.39 (2000-2001), " *Friluftsliv – en veg til høgare livkvalitet*"
- Stortingsmelding nr.23 (2001-2002), " *Bedre miljø i byer og tettsteder*"
- Stortingsmelding nr.16 (2002-2003), " *Resept for et sunnere Norge*"
- *Stortingsmelding nr. 16 (2004-2005) Leve med kulturminner*
- Stortingsmelding 20 (2006-2007) *Nasjonal strategi for å utjevne sosiale helseforskjeller*
- Stortingsmelding nr. 47 (2008-2009), " *samhandlingsreformen*"
- *Handlingsprogram for fysisk aktivitet 2005-2009*

Fylkeskommunalt

- Folkehelse, idrett og friluftsliv, Handlingsplan for Troms 2008-2013

Kommunalt

- Kommuneplanen, Ved egne krefter 2009-2025
- Kommuneplanens arealdel
- Miljø og klimaplan 2008-2013
- Næringsplan 2009-2013

Kommunedelplanen for fysisk aktivitet og naturopplevelser er bygd opp rundt definerte utfordringer i overordnede planer. Tiltaksplanen for kommunedelplanen er å finne i kapittel 13.

² Da er kun kostnader til spillemiddelfinansierte anlegg tatt med. Kostnader vedrørende Krafthallen er ikke tatt med.

4.1 Viktig samarbeidsaktør

En av kommunens viktigste samarbeidspartner innenfor idrett er Troms Idrettskrets. Troms Idrettskrets visjon er "Idrett for alle".

I Harstad kommune er det om lag 60 registrerte idrettslag, og en rekke bedriftsidrettslag med en samlet medlemsmasse på om lag 9000 medlemmer. I tillegg til den organiserte idretten kommer de som driver med aktivitet og annen egenbasert mosjon uten å ha tilhørighet til idrettslag eller organisasjoner. Friluftsgang og organisasjonene har også et betydelig antall medlemmer.

5 EVALUERING AV FORRIGE PLAN

Tidligere kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse 2007-2010 som ble vedtatt den 26.10.06 hadde som hovedmål å tilrettelegge og motivere for allsidig fysisk aktivitet og naturopplevelse. I tillegg til hovedmålet besto planen av flere delmål og strategier. Flere av disse er i dag innfridd, men noen av delmålene er langsiktige og det må jobbes med disse kontinuerlig. Disse videreføres i denne planen. Dette gjelder blant annet:

- Forsatt utbygging av næranlegg
- Øke tilgjengeligheten til marka og sjøen
- Bidra til å forebygge inaktivitet og livsstilssykdommer
- Forsterke Harstad som vertsby for større idrettsarrangement
- Sammenhengende gang og sykkelsti i kommunen

Av innfridd mål og strategier er:

- prioritering av lekeplasser i sentrum i rullering av kommuneplanens arealdel
- Utgivelse av turguide (utgis 2010)
- Ansettelse av folkehelsekoordinator

6 BEFOLKNINGSUTVIKLING

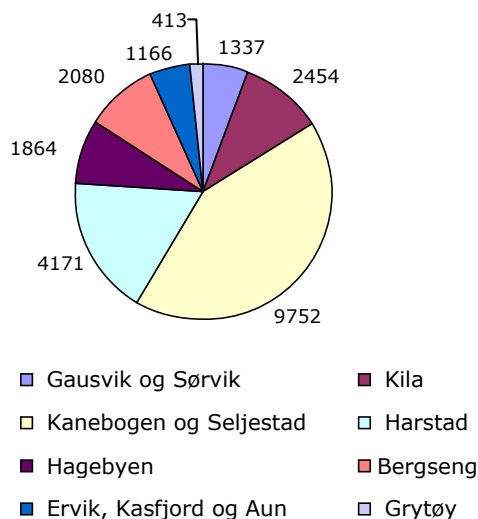
I henhold til SSB sine prognoser vil Harstad oppleve en økning i den yngste aldersgruppen 0- 5 år mot 2013, mens man i aldersgruppen med grunnskoleelever vil se en reduksjon mot 2013. Gruppen yrkesaktive personer (16-66 år) vil være stabil. Det vil være en økning i aldersgruppen 67-79 år, mens aldersgruppen 80-89 år vil være stabil. Det er forventet en økning i den eldste aldersgruppen fra 90 år og oppover frem mot 2013.

Langtidsprognosene mot 2030 viser at man vil ha en økning i barnehagegruppen frem mot 2025. Det er forventet at aldersgruppen 6-15 år vil ha en fortsatt reduksjon mot 2015, men vil etter dette øke frem mot 2030. Det vil være en reduksjon i gruppen med yrkesaktive mot 2030. Det er forventet at det vil være en markant økning i de eldste aldersgruppene.

Innbyggere i Harstad 1.1.2010

Kilde: SSB
20 innbyggere er uten oppgitt delområder og er ikke med.

Figuren over viser at største delen av innbyggerne i Harstad bor sør i kommunen. Personer mellom 16-66 år utgjør 67 prosent av befolkningen, mens personer over 67 år utgjør 13 prosent av befolkningen. Personer fra 0- 5 år utgjør 7 prosent, mens personer mellom 6-15 år utgjør 13 prosent.

7 FYSISK AKTIVITET, NATUROPPLEVELSER OG FOLKEHELSE

Denne planen berører folkehelseperspektivet spesifikt i forhold til fysisk aktivitet og naturopplevelser. Dette er tre hovedfokusområder berøres i alle deler av planen.

Det er i dag påvist at fysisk aktivitet har en forebyggende helseeffekt. Flere sykdommer kan forebygges ved daglig aktivitet. Sykdommer som hjerte –og karsykdommer, diabetes, kreft, skjelettsykdommer, overvekt og fedme. Fysisk aktivitet har også betydning for den generelle fysiske og psykiske helsen.

Helsedirektoratet anbefaler at

- Voksne skal være i fysisk aktivitet minimum 30 minutter hver dag
 - For å forebygge overvekt anbefales 60-90 minutter hver dag
 - For barn og unge anbefales minst 60 minutter variert fysisk aktivitet hver dag

Friluftsliv er i Stortingsmelding 39 (2000–2001) definert som "opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse". Denne stortingsmeldingen gir også de nasjonale målene for friluftslivet i Norge, bl.a. at "alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende, trivselskapende og miljøvennlig aktivitet i nærmiljøet og i naturen ellers". Friluftsliv omfatter svært mange aktiviteter som kan gi mye glede og gode naturopplevelser. Harstad er omgitt av friluftsområder, dette er en fantastisk styrke ved

kommunen. Harstad mangler imidlertid sammenhengende grønnstruktur i bysentrum, noe som kommuneplanen setter mål om å realisere.

7.1 FYSAK

FYSAK innebærer samarbeid om lavterskelaktiviteter lokalt, og arbeidet er rettet mot grupper som er lite fysisk aktive og som faller utenfor de ordinære idretts- og aktivitetstilbudene. FYSAK har som målsetning å stimulere til lavterskelaktiviteter, der konkurransemomentet ikke er vesentlig. Man ønsker på denne måten å nå flest mulig på alle alderstrinn. Harstad kommune har hatt status som FYSAK kommune siden 2001, og fra 2005 har FYSAK vært samordnet med satsingen på partnerskap for folkehelse. Som FYSAK kommune har Harstad mulighet til å søke aktivitetsmidler fra Troms fylkeskommune, FYSAK millionen.

Høsten 2009 ble det ansatt en folkehelsekoordinator til å koordinere dette arbeidet. Folkehelsekoordinatoren har fokus på følgende områder: ernæring i barnehage og skole, universell utforming, lavterskeltilbud og FYSAK.

FYSAK Harstads strategier:

- Økonomiske tilskudd og faglig samarbeid for å stimulere lag og foreninger som driver med lavterskeltilbud for seniorer, voksne, ungdom og barn
- Stimulering av tilrettelegging for aktivitet, f.eks Kvæfjord Løyper
- Samarbeid med prosjektet "Ta skoleveien tilbake" der fokus er å gi elevene en tryggere skolevei og få elevene til å gå eller sykle til skolen
- Videreføre Harstad-resepten til frisklivsresept, en ordning som er felles for hele landet

7.2 Frisklivsresepten

Ved etablering av Helsehuset³ er et av de sentrale elementene forebyggende helsearbeid fra vugge til grav. Ved at man oppretter et frisklivssenter vil man videreføre FYSAK og frisklivsresepten.

Frisklivsreseptens strategier:

- Motivere til endring gjennom individuelle tilpassede program
- Oppfølging i grupper
- Tilbud for alle voksne i faresonen for sykdommer og hvor fysisk aktivitet kan forebygge disse
- Lavterskeltilbud
- Tilbud om helsesamtale, treningstilbud og kostholdsveiledning
- Tilbud om hjelp til røykeslutt
- Fokus på kontinuitet, læring og mestring

³ Kommunestyret har i VHP vedtatt en ny organisering av helsetjenesten i Harstad.

8 BARN OG UNGE

Overordnet mål:

Alle barn skal utvikle et positivt forhold til fysisk aktivitet og naturopplevelser

Små barn har normalt et stort aktivitetsnivå. Denne aktiviteten reduseres fram mot voksen alder, dette særlig hos jenter. Aktivitetsnivået hos 15 åringer er 43 prosent lavere enn blant niåringer. Dette er konklusjonen i en studie som ble publisert i det amerikanske tidsskriftet Journal of the American Medical Association (JAMA) i juli 2008. Flere ungdom bruker i dag mer tid foran pc – og tvskjerm enn tidligere. I tillegg øker antall personer som i voksen alder har et stillesittende arbeid.

Regelmessig og variert fysisk aktivitet er nødvendig for normal vekst og utviklingen av muskelstyrke, samt motoriske ferdigheter hos barn og unge. Grunnlaget legges i oppveksten og dette er blant annet med på å gi god funksjonsdyktighet i voksen alder. Forskning og undersøkelser gjort av helsedirektoratet viser at fysisk aktivitet kan være med på å fremme barn og unges selvfølelse og de som er involvert i fysisk aktivitet syns å være mindre plaget av psykiske problemer. Ved å legge til rette for og fokusere på fysisk aktivitet i barnehager og skoler når man alle barn.

8.1 fysisk aktivitet

Barnehage

Barnehagen er en viktig arena for å skape trivsel og glede rundt fysisk aktivitet. Barnehagens fysiske omgivelser må ha kvaliteter som stimulerer til motorisk utvikling gjennom lek og fysisk utfoldelse i trygge og samtidig utfordrende omgivelser. Uteområdene må være variert i utforming og størrelse, og gir viktige rammebetingelser for barns trivsel, opplevelser og læring. Ideelt sett bør barnehagens uteareal være seks ganger så stort som leke- og oppholdsarealet inne (Lov om barnehager § 10).

Det er viktig å tilrettelegge for gode vaner både når det gjelder kosthold og aktivitet i barnehagen slik at barna kan benytte seg av disse erfaringene videre i oppveksten.

Strategi:

- Opplæring av barnehagepersonell om kosthold og ernæring i fysisk aktivitet og folkehelseperspektivet
- Stimulere til økt samarbeid mellom foreldre og barnehager når det gjelder fysisk aktivitet, kosthold og ernæring
- Ved bygging av nye barnehager skal det være fokus på tomteplassing slik at man sikrer et variert uteområde som er i nærheten av gode friluftsområder
- Stimulere og legge til rette for at barn og foreldre i større grad kan gå til og fra barnehage ved å etablere trygge gang- og sykkelstier
- Fokus på bevegelsesglede, kosthold og fysisk aktivitet

Skole

Bevegelsesglede hos barn i tidlig alder legger til rette for en god grunnpilar gjennom barne- og ungdomstid. I likhet med barnehager skal skolene legge tilrette for økt fysisk aktivitet for alle elever. I tillegg skal skolene være med på å bevisstgjøre elevene om viktigheten av et variert og sunt kosthold. Fysisk aktivitet er en forutsetning for god læring, og har betydning som generelt helsefremmende tiltak. Barn og unge som har daglig fysisk aktivitet på skolen, blir generelt mer aktive. Økt fysisk aktivitet på skolen gir positive effekter som bedre læring og redusert mobbing. Det viser den første rapporten fra et landsomfattende prosjekt på over 300 skoler i et landsomfattende prosjekt i regi av Sosial- og Helsedirektoratet i samarbeid med Utdanningsdirektoratet fra 2007.

Skolene skal i sin organisering av skolehverdagen legge til rette for at elevene på alle trinn i grunnopplæringen skal ha fysisk aktivitet de dagene de ikke har kroppsøving. Det er viktig å ikke se begrensninger, men muligheter i forhold

til hvordan utemiljø og nærområde kan brukes. Dette er også i tråd med de sentrale føringer i forhold til viktigheten i å fokusere på fysisk aktivitet som et redskap til identitetsbygging, opplevelsen av mestring og fremming av forståelse for det flerkulturelle.

I dag praktiseres fysisk aktivitet på grunnskolene i Harstad ulikt, det er viktig at skolene fortsetter fokuset på fysisk aktivitet og mestring i planperioden.

Strategi:

- Ta tilbake skoleveien, stimulere og legge til rette for at barn og unge går eller sykler til skolen
- Legge til rette for at barn som blir kjørt til skolen slippes av lengre fra skolen
- Oppfølgingstilbud innen mat og fysisk aktivitet for overvektige barn og unge
- Sunne måltider på skoler
- Skolefrukt
- En times fysisk aktivitet i skoletiden og SFO hver dag
- Skolens uteareal skal være varierte med muligheter for fysisk aktivitet

Barnetråkk

Barnetråkk er en metode som brukes til å dokumentere barn og unge sin bruk av arealene i kommunen ved å tegne dem på et kart. Eksempler på dette kan være grønne naturområder som brukes til skigåing, aking, skøyting, klatring og mye mer. Det kan også være grå asfaltflater i sentrumsnære områder, gater, og gang- og sykkelstier. Poenget er at arealene brukes av barn og unge til lek, fysisk utfoldelse, og som felles møteplasser. Harstad kommune er i gang med denne registreringen, og vil fullføre kartleggingen rundt Kanebogen skole i løpet av 2010.

Strategi:

- Fortsette registreringen av barnetråkk i utvalgte områder
- Bruke datamaterialet i regulering og utbygging av nye områder.

Lekeområder
Overordnet mål:

Alle barn i Harstad skal ha tilgang på trygge og gode lekeareal i nærheten av sitt bosted.

Gode muligheter for fri lek og samvær med andre barn under betryggende forhold har stor betydning for barns trivsel og utvikling. Barns lek og andre aktiviteter foregår for det meste i de bolignære områdene. Planlegging av felles utearealer, herunder lekearealer for barna, må få en høyere prioritering når nye boligområder skal prosjekteres. En god regel er derfor å starte med å planlegge utearealene, ved at man reserverer de gunstigst beliggende delene av området til felles oppholds- og lekearealer.

Utearealer har også en funksjon som sosiale møteplasser for folk i alle aldre. Dette kan være parker, lekeplasser, balløkker eller nærmiljøanlegg.

Harstad kommune har gjennom gjeldende kommuneplan arealdel vedtatt nye bestemmelser for lekeplasser. Alle bygningstyper med mer enn tre eneboliger skal ha tilgang til følgende lekeplasser⁴:

- Strøkslekeplass for barn over 10 år. Denne skal ha en maks avstand fra bolig på 500 meter
- Nærlekeplass for barn mellom 5 og 13 år. Denne skal ligge maks 150 meter fra bolig
- Lekeplass ved inngang for barn mellom 2 til 6 år med plassering 50 meter fra bolig
- For boliger i sentrum der det er vanskelig å etablere kvalitetsmessige lekeplasser på egen tomt er det etablert en frikjøpsordning hvor boligprosjekter kan sette midler som skulle brukes til dette formålet i et bundet fond som skal brukes til oppgradering/etablering av lekeplasser i sentrum

⁴ Hentet fra bestemmelser til kommuneplanens arealdel, jf denne for utfyllende bestemmelser

8.2 Idrettens storbystatsning

Som en viktig del av kommunens langsiktige plan for aktivitetsutvikling og sosial integrering er idrettens storbystatsning en bærebjelke. Arbeidet skjer i samarbeid med idretten selv. Idrettens storbystatsning har fokus på barn i 6 til 12 års alderen og ungdom mellom 13 til 19 år. Tiltakene retter seg mot de som faller utenfor de ordinære aktivitets- og idrettstilbudene med særlig vekt på jenter, innvandrere og barn/ungdom med problematferd. I tillegg de som er lite fysisk aktive.

Harstad kommune har etablert *åpne tilbud* innenfor idrettens storbystatsning. Tilbudene består av mange ulike gratisaktiviteter som tilbys gjennom idrettslagene. Det er Handballskole for innvandrerjenter, bowlingtrening, fargerikt fellesskap med vanntilvenning, mor og barn vannaktivitet for innvandrere, fotballtrening for alle innvandrere som vil, barneinnebandy. Gjennom tilbudet *åpen hall* gis alle ungdom et gratis tilbud til å delta på en aktivitet. På denne måten har ungdom mulighet til å prøve ut og finne en aktivitet som de ønsker å delta på. I dag er dette tilbudet gitt ved Harstad Hallen, men det jobbes med å etablere et slikt tilbud både ved Stagneshallen og ved Kila skole i løpet av 2010.

Det andre satsningsområdet er *lukkede tilbud* hvor personer i målgruppene får oppfølging gjennom idretten i samarbeid med blant annet kommunen og politi. Det er nå to *lukkede tilbud*. Idrett og Ufordring og Treningstilbud for overvektige barn 7 – 10 år. Erfaringer fra dette området er gode. I tillegg opparbeider idretten seg kunnskap om førstelinjetjenesten i lokalsamfunnet og kan bidra til at mennesker med behov lettere kommer i kontakt med den riktige instans i det offentlige hjelpeapparat. Dette fører til at idretten kan være arena for integrering som kommunale fagfolk kan bruke i sitt daglige arbeid. Dette er et samspill som er krevende. Det må derfor vektlegges en tilrettelegging som fremmer idrettens evne til å følge opp kommunens enheter, og det er viktig at kommunen tilrettelegger oppfølging av idretten lokalt.

Strategi:

- Kommunen skal bidra til å legge til rette for idrettens storbysatsning ved å være en ressurskobler både økonomisk og faglig

9 SENIORER

Overordnet mål:

Alle i Harstad skal ha gode muligheter for tilrettelagt fysisk aktivitet for å opprettholde god helse og være selvhjulpent lengst mulig.

Harstad vil de kommende årene få en økende befolkningsvekst i aldersgruppen 67 år og oppover. Mange i denne aldersgruppen har i hele sitt voksne liv vært opptatt av friluft i skog og mark, og mange i høy alder er fortsatt i god form. Det vil derfor være viktig å tilrettelegge for økt aktivitet gjennom organisert og egenorganisert aktivitet for denne aldersgruppen.

Strategi:

- Ti på topp for seniorer
- Fokus på helhetlig tenkning i planprosesser. Kommunen må i større grad enn i dag fokusere på en helhetlig planlegging ved bygging av nye omsorgsboliger slik at man sikrer tilrettelagte uteområder og at nye tomter er i nærheten av gode friluftsområder
- Det er viktig at fysisk aktivitet sikrer en trygghetsfølelse hos den enkelte. Det kan gjøres ved bruk av hvile/pausebenker på sterkninger mellom bolig, butikkssentre og busstasjoner
- Oppretting av sansehager i forbindelse med omsorgsboliger og institusjoner

10 HVERDAGSAKTIVITETEN

Overordnet mål:

Alle innbyggere i Harstad kommune skal ha gode muligheter til aktivitet innen idrett og friluftsliv i sitt nærmiljø

Undersøkelser viser at det norske folk ikke trener mindre enn tidligere. Likevel har det totale aktivitetsnivået sunket, og mye tyder på at årsaken til dette er redusert hverdagsaktivitet. Mange av de utfordringene, ferdighetene og opplevelsene vi tidligere fikk som en naturlig del av hverdagen, må vi nå aktivt oppsøke og prioritere.

Blant de viktigste utfordringene blir derfor å bidra til å skape aktivitetsfremmende bo- nærmiljø som kan gjøre det lettere for alle å velge en aktiv livsstil. Det må være trygt og forsvarlig å sykle og gå til skolen eller jobben. Omgivelsene må ha kvaliteter som gir aktivitetsmuligheter og som inspirerer til lek og fysisk utfoldelse. Det må være et mangfold av aktivitetstilbud, også for personer som har liten erfaring med fysisk aktivitet og høy terskel for deltakelse.

Som vedlegg til kommuneplanens arealdel har Harstad kommune kartlagt og kartfestet følgende områder relatert til grønne områder og miljø:

- [Kulturminner og kulturmiljøer i Harstad og Bjarkøy](#)
- [Temakart: Beite](#)
- [Temakart: Gang- og sykkelveger](#)
- [Temakart: Jordbruk](#)
- [Temakart: Natur og miljø](#)
- [Temakart: Sentrumskart](#)
- [Temakart: Skogbruk](#)

Strategi:

- Trygge og merkede stier
- Bedre kollektivtilbud
- Gang- og sykkelstier, fortau og tilrettelegging som reduserer farene for myke trafikanter.

Universell utforming

Formålet med Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven av 2008 er å fremme likestilling og likeverd, sikre like muligheter og rettigheter, og hindre diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Kommunen skal legge universell utforming til grunn i all planlegging.

Universell utforming (UU) skal være en integrert del av den helhetlig utforming og planlegging i kommunen. Kommunen har fortsatt en vei å gå ved å gjøre alle idrettsanlegg og haller tilgjengelig for alle. Dette med bakgrunn i byggetekniske utfordringer.

Strategi:

- Gjennom kommunens hjemmeside skal det gjøres tilgjengelig oversikt over alle haller, løyper og friluftsområder som er UU tilrettelagt. Denne skal oppdateres fortløpende.
- Gjennomgang og kartlegging av idrettsanlegg med tanke på øke tilgjengeligheten, og gjennomføring av egnede tiltak

Gang - og sykkelsti

I en hverdag er det ikke alltid like lett å finne tid til å være i aktivitet. En viktig del av hverdagsaktiviteten skjer gjennom gåing eller sykling. I dag har ikke Harstad et godt nok tilrettelagt tilbud for gående og syklende. Eksisterende gang- og sykkelveger er ikke bundet sammen til et helhetlig og sammenhengende veinett, noe som har negativ betydning for den fysiske aktiviteten. Ved å få flere til å gå eller sykle til og fra jobb eller skole vil man oppnå en helsemessig gevinst for den enkelte.

Ansvar for utbygging av veger for gående og syklende er delt mellom

kommunen, fylkeskommunen og staten.

Strategi:

- Sammenhengende gang - og sykkelstier i kommunen
- Sikre at nye og gamle boligfelt knyttes sammen med gang -og sykkelstier

Grønne arealer

Grønne områder er viktige momenter i opplevelsen av kvalitet og trivsel i omgivelsene man bor og oppholder seg i. Det er også svært viktig for innbyggernes muligheter til et aktivt friluftsliv og muligheten til å være i fysisk aktivitet. De fleste innbyggere i Harstad har større grønne områder mindre enn 500 meter fra boligen.

Harstad har mange flotte utfartsområder som brukes mye av kommunens befolkning. Det finnes egnede områder både for fjellsport og vanlige familieturer, i tillegg til sopp og bærplukking. Rydding, planering og merking av stier og løyper i disse områdene er viktig å satse på for den allmenne aktiviteten.

Et eksempel på grønne arealer som kan gi økt hverdagsaktivitet er prosjektet Stien langs sjøen. Stien langs sjøen er et privat initiert prosjekt. Stien vil strekke seg fra Trondenes til Kanebogen. Stien langs sjøen skal være en sti for opplevelse, kultur, helse og rekreasjon.

Strategi:

- Opparbeide flere grønne lunger, særlig i sentrum
- Tilrettelegge og samarbeide med prosjektgruppen til Stien langs sjøen med mål om å fullføre prosjektet

Tilgang til sjøen

Harstads plassering ved sjøen gir gode muligheter til gode naturopplevelser. Bynære tilgjengelige strandsoner er likevel et knapt gode i Harstad, og i resterende områder bør man unngå nedbygging som hindrer allmennhetens ferdsel i strandsonen.

Øyene Rogla, Lille Rogla og Måga er populære turmål som det må brukes båt for å ta i bruk.

Harstad har en stadig økende fritidsbåttrafikk. Småbåthavnene er gode og ligger beskyttet til i indre havnebasseng og på områder rundt byen som har gode havneforhold. Tilbakemeldinger viser imidlertid at dagens gjeste- og servicehavn ikke er god nok.

Strategi:

- Tilgangen til sjøen må gjøres tilgjengelige for alle, ved eksempelvis utplassering av ramper til rullestol og fokus på opprydding av stier slik at de ikke gror igjen
- Muligheter for opphold i friluft og grønnesoner ved sjøkanten må styrkes
- Toalettfasiliteter opprettes på de mest brukte plassene
- Videreutvikle tilrettelegging for fritidsbåtsaktiviteter

Miljø

Harstadområdet er sammensatt av ulike naturtyper. Det er viktig å sikre det biologiske mangfoldet. Økning av antall personer som bruker friluftsområder og anlegg fører også til en økt belastning på miljøet. Dette vil blant annet gjelde økt forsøpling og økt trafikk. Det vil derfor være viktig at det legges til rette for økt tilgjengelighet til utfartsområder og anlegg med kollektivtrafikk, og at turstier blir sammenkoblet med hverandre.

Strategi:

- økt fokus på forsøpling og sikre at det er en tilstrekkelig infrastruktur, som eksempelvis flere søppelkasser, økt holdningsskapende arbeid blant annet gjennom "hold Harstad ren" kampanjen.
- Nye anlegg bør utformes slik at de får gode estetiske løsninger.

Kultur og kulturminner

Kulturarven er en stor og ubrukt ressurs som attraksjon for besøkende. Bevaring av kulturminner og gjøre dem

tilgjengelig for innbyggerne vil være en viktig strategi for å kunne gi innbyggerne gode naturopplevelser.

Strategi:

- Sikre tilgang til kulturminner og opprettelse av stier rundt disse
- Deltakelse i 69 grader nord prosjektet i samarbeid med Sør-Troms regionråd

Egenorganisert aktivitet

Egenorganisert fysisk aktivitet skjer utenfor den organiserte aktivitet i idrettslag og foreninger. Dette samler den største delen av befolkningen og er stadig i vekst. I den uorganiserte aktiviteten er alle aldersgrupper fra de helt unge til de aller eldste representert. Det er i denne gruppen man finner de som trener på trenings- og helsesentre. Medlemskap her er mer vanlig blant kvinner enn menn.⁵

Bruk av nærmiljøet til egenorganisert idrett øker stadig. I dag har kommunen registrert 60 nærmiljøanlegg. I tillegg til disse fungerer flere av idrettsanleggene som nærmiljøanlegg, ved at de er åpne for de som ønsker å benytte dem når de ikke er opptatt til organisert bruk. Dette gjelder spesielt skoleidrettsanleggene.

I tillegg til idrettsanleggene som nevnes finnes også kommersielle tilbud som treningssentra for styrketrening, aerobic, spinning osv. Mange bruker naturen i tur- og fritidssammenheng. Frivillige organisasjoner står for mye aktivitet, for eksempel Harstad JFF, Harstad Turlag og Turmarsjforbundet.

For barn og unge er aktiviteter som skating og snowboard blant de mest populære. Det er et mangfold av aktiviteter, men de mest populære ser ut til å være; sykling, skigåing, brettkjøring og fotturer.

Etter innspill ved planstart tas følgende inn i planen:

Hest

⁵ Fra regjeringens handlingsplan for fysisk aktivitet 2005-2009

Harstad har et stort hestemiljø. Ridning er i dag både en idrett, friluftaktivitet og kan sees på som en næring.

Strategi:

- I gangsette prosjekt om hesteløype mellom Kilhus og Langmoan.

Skatemiljøet

Det finnes i dag flere skateramper plassert på ulike steder i kommunen. Disse er i utgangspunktet knyttet opp til andre nærmiljøanlegg eller skoler. Disse har stor slitasje blant annet grunnet værforhold. Skatemiljøet i Harstad er voksende og skating drives av personer i et vidt alderspenn. I dag er denne gruppen uorganisert. Det er ønskelig å samle denne type aktivitet i nærheten av andre idrettsanlegg. Det ansees derfor som nødvendig at denne gruppen tilbys et innendørs tilbud.

Strategi:

- Starte prosjektering av en innendørs skateramp/hall

Lett tilgjengelig informasjon og kompetanseheving

Det skal være enkelt å få informasjon om hvor og hvordan man kan være i aktivitet. Informasjon om løyper, lag og foreninger og aktiviteter må gjøres lett tilgjengelig.

Strategi:

- Informasjon om løypetraseer, anlegg og treningsmuligheter skal være tilgjengelig på kommunens internettside og oppdateres fortløpende
- Utgivelse av aktivitetskalender med oversikt over ulike fysiske lavterskelaktiviteter og arrangementer
- Informasjon om tilrettelagte fritidstilbud for barn, ungdom og voksne med funksjonshemming

Idrett som integrering

Det er mål at idrett skal virke integrerende og inkluderende. Harstad har i dag ett asylmottak, i tillegg at kommunen har bosatt flere innvandrere.

Disse bruker i dag flere av idrettsanleggene både gjennom uorganisert og organisert idrett. Det er viktig at kommunen er med å tilrettelegge for fysisk aktivitet på tvers av kultur og identitet.

Erfaringer viser at innvandrerkvinner er mindre aktive enn menn. Det vil være viktig å skape en trygg ramme med fokus på inkludering, mestring og læring på hver enkelts nivå på tvers av kulturer.

Strategi:

- Opprette arenaer hvor kvinner og barn kan gå tur sammen med norsk guide, eksempelvis i Folkeparken
- Fokus på barn og aktivitet
- Skape samarbeidsarenaer mellom kommunen, asylmottaket, idrettsforeninger og andre frivillige foreninger på fokus på fysisk aktivitet, integrering og læring på tvers av kultur

Idrett på toppnivå

Kommunen skal sammen idrettslag og andre aktører legge til rette for og stimulere slik at idrettslag og enkeltpersoner kan drive idrett på toppnivå.

Strategi:

- Unge talenter i sin idrettsgren må gis muligheten til å utvikle seg

Frivillighet

I dag baseres mye av arbeidet innenfor lag og foreninger i idretten seg på frivillig arbeid. Idretten og dermed også muligheten for å være i fysisk aktivitet baseres derfor for enkelt personer. Forseniorer er i dag en av de største ressursene innenfor barne- og ungdomsidrett.

Strategi:

- Inspirere til lokal dugnad og mobilisering gjennom aktivt samarbeid innen og mellom frivillige lag og foreninger og kommunen
- Bidra til styrking av lokalt frivillighetsarbeid.

11 Behovsvurdering av anleggssituasjonen

Det er for mange idretter et udekket behov for trenings- og konkurranseanlegg. For friidretten har situasjonen lenge vært dårlig. Kanebogen Stadion har lenge hatt en svært dårlig forfatning som friidrettsstadion.

For skøyter har det også lenge vært et stort behov for sikrere forhold. Milde vintre har medført at baneforholdene på den naturfrosne banen på Kanebogen har vært vanskelig å holde i ønskelig stand.

Det er også et stort behov for større haller til flerbruksformål. Kapasiteten på eksisterende haller er helt utnyttet uten at behovet er dekket for innendørs trening og aktivitet.

For fotball og ski er anleggssituasjonen bedre, men også her ønskes det flere anlegg.

Friidrett

I løpet av forsommeren 2010 vil det nye Stangnes Friidrettsanlegg stå klart. Her vil en få et fullverdig og lenge etterlengtet anlegg for friidretten. Det vil bli seks løpebaner på 400 meter, åtte løpebaner for 100 meter, vanngrav, kastsoner for spyd, slegge og diskos, høydehopp og stavhopp, lengdehopp og trestegs hopp. Alt med kunststoffdekke. Indre bane på anlegget er en naturgressbane som også vil være tilgjengelig for fotball. Anlegget er bygget på den gamle grusbanen på Stangnes. Avlastningsbanen (60 x 40) vil bestå som før.

Skøyter

Det er utarbeidet et skisseprosjekt for en 400 meters kunstfrosen bane på Kanebogen og det vil bli søkt idrettsfunksjonelt forhåndsgodkjent i departementet i løpet av 2010. Her vil det bli et flerbruksanlegg for skøyteaktiviteter i vintersesongen og

andre idretter i sommersesongen med 7'er bane for fotball med kunstgressdekke og en 200 meters rulleskøytebane.

Fotball

Når det gjelder baner for fotball er situasjonen heller ikke tilfredsstillende. Det er per i dag tre kunstgressbaner, Harstad stadion, Medkila-banen og Landsås-banen. Kommunen har to naturgressbaner, disse er på Sandtorg og Stagnes. Det er fire grusbaner med fulle mål og et bra antall løkkebaner med grusdekke. Disse er plassert på Stagnes, Lundenes, xxx og i Blåbærhaugen.

I dag er det så mange lag i alle aldersklasser som er påmeldt til seriespill at utnyttelsesgraden er svært stor og at det er behov for å bygge flere baner med kunstgress.

Erfaringen viser at grusbanene er i stadig mindre grad benyttet av lagene til kamper og trening. Det er derfor et utbredt ønske om flere kunstgressbaner. Som et resultat av dette ønsket bygges det nå tre nye kunstgressbaner:

Anlegg som ferdigstilles i 2010:

- FK Kilkam ferdigstiller en kunstgressbane med fulle mål i løpet av våren 2010
- Medkila idrettslag ferdigstilte en 7er bane i sin nye treningshall, Krafthallen i løpet av vinteren 2010. Hallen ble åpnet 29.1.2010
- FK Brage Trondenes vil bygge en 7er bane med kunstgress ved Hagebyen skole i løpet av 2010

Harstad Stadion

Det var lagt nytt kunstgress med undervarme på stadion i 2005, men det mangler skikkelig tribuneanlegg. Dagens tribuneanlegg er dårlig med liten publikumskapasitet. Det bør bygges nytt med større kapasitet enn hva som er tilfelle i dag.

Det har de to siste årene vært gjort et planarbeid med Mulighetsstudie i 2008 der en vedtok hvordan stadionområdet kan utvikles. Det er i løpet av 2009 utarbeidet og vedtatt Forprosjekt

Harstad Stadion Tribuneanlegg⁶. Forprosjektet viser et tribuneanlegg med kapasitet på 2500 sitteplasser der alle lisenskrav til fotballforbundet med hensyn til spill i de øverste divisjoner for damer og herrer er løst. Det gjenstår finansiering av detaljplaner, reguleringsendring og selve tiltaket. Tribuneprosjektet er kostnadsberegnet til 67,5 mill kr i 2009.

Fotballhaller

Det finnes i dag to fotballhaller, Hålogalandshallen og Seaworkshallen (eies av HIL). Begge fotballhallene har kunstgressdekke. Begge hallene har stort press på utleie og mye brukt. Kunstgresset i Seaworkshallen ble skiftet i 2008 og gresset i Hålogalandshallen ble skiftet høsten 2009. Det siste var med finansiering gjennom statens tiltakspakke⁷. Hålogalandshallen er en fotballhall med flerbruksmulighet hvor det er bygget en sprintstripe og hoppegrop for friidrett. Friidrettsdelen er ikke oppgradert. Det bør utvikles planer for en rehabilitering av denne delen, samt løsninger for lagring av utstyr (sportsgulv mm).

Flerbrukshaller

Det er tre flerbrukshaller i kommunen. Harstadhallen, Landsåshallen og Stangneshallen. Alle hallene er i dag utnyttet maksimalt. I Harstadhallen er det parkett, mens de andre har idrettsbelegg. På langt nær alle som søker plass til trening får plass. Hallene er fra 1970 og 1980-tallet og begynner å kreve en del vedlikehold, til dels kostnadskrevende.

Stangneshallen ble totalskadd i en brann i 2008 og ble ferdigstilt etter gjenoppbygging i februar 2010. Det er blitt en moderne hall med forbedrede løsninger i forhold til den gamle hallen. Det blir blant annet et nytt tribuneanlegg med nær 500 publikums plasser.

⁶ Vedtatt av kommunestyret den 28.1.2010

⁷ Regjeringen la frem 26.1.09 en statlig tiltakspakke som skulle bekjempe den økende arbeidsledigheten og dempe virkningene av den internasjonale finanskrisen på norsk økonomi. Ett av de viktigste tiltakene var å bevilge penger til å øke aktiviteten i kommunene.

Landsåshallen fikk sportsdekke sommeren 2009 med finansiering gjennom den statlige tiltakspakken.

Seljestadhallen planlegges bygd ved Seljestad skole og vil stå ferdig til skolestart 2012. Hallen vil bli en moderne flerbrukshall med banestørrelse på 20x40 meter og plass og muligheter for de fleste innendørs idretter.

Svømmehaller

I Harstad er det to svømmehaller som er i bruk. Dette er Grottebadet i sentrum (åpnet 2003) og svømmehallen på Lundenes. Svømmehallen ved Fauskevåg skole ble stengt i 2009.

Motorsportanlegg

Motorsportsmiljøet har siden 1990 brukt området i det gamle grustaket ved Åsegarden til sine aktiviteter. NMK Harstad har fått området regulert til idrettsanlegg tilpasset sin aktivitet. Fra 2004 har klubben hatt en motorcross-gruppe som har fokus på barn og unge. Gruppen består av ca 150 medlemmer og har deltakere fra 5 år og oppover.

Klubben har søkt spillemidler for et lyanlegg i tilknytning til et mini-cross anlegg på området. NMK Harstad ønsker å videreutvikle dette anlegget. Det vil være en mulig løsning i fremtiden, å bruke tilliggende områder som i dag disponeres av Harstad kommune til for eksempel parkering og trafikkareal i tilknytning til anlegget. Dette må vurderes i forbindelse med avslutning av fyllingsområdet som i dag driftes av kommunen.

Turstier og turveier

Turstiene gir mange av innbyggerne i kommunen et godt tilbud med tanke på å gå korte eller lengre dagsturer med utgangspunkt i sitt eget bosted. De fleste av turstiene er merket, og det skjer kontinuerlig opprutting av stiene slik at man lett skal kunne ta seg frem. Merking og bygging av klopper og bruer gjøres i samarbeid med Harstad Turlag. I tillegg til traseene som nevnes nedenfor, er det også en kultursti ved Laugen på Trondenes, og i Folkeparken.

Folkeparken er etablert som et helårig tilbud som bynært friluftsområde. Deler av løypenettet er tilrettelagt for mennesker med nedsatt funksjonsevne, et tilbud som stadig forbedres. Folkeparken brukes til både organisert og uorganisert aktivitet hvor man kan gå korte eller lange fotturer, sykle på gode turveier eller ta i bruk oppkjørte skiløyper på vinterstid. Det har de siste årene blitt lagt flis i lysløypetraseene. Tilbakemeldinger viser at det i tillegg må legges grus i de traseene som brukes av turgåere med barnevogn og rullestol.

Gansåstoppen har blitt populær mål for kort fottur. God sti gjør at toppen også kan nås uten problemer på vinterstid. Turer mot Musvannet, Hinnstein og Korsdalen er populære både sommer og vinter.

Gapahuker

Kommunen har de to siste årene bygget seks nye gapahuker i Folkeparken. I 2009 var det i alt åtte gapahuker i Folkeparkenområdet. To av gapahukene er det søkt spillemidler til. Alle har ildsted som Drift- og utbyggingstjenesten ved Park- og idrett forsyner med ved. De er blitt svært populære turmål. Strategi:

- Sammenhengende løypenett mellom Sørvik- Folkeparken- Bergseng både sommer og vinters tid
- Toalettfasiliteter i Folkeparken
- Legging av grus i Folkeparken slik at man øker tilgjengeligheten
- Sølvskeivågen på Trondenes har en naturlig sammenheng med Laugen området. Stien ned Sølvskeivågen må tilrettelegges for universal utformning, det bør sees på muligheter for anlegg for fiskeplass for UU.

Løyper/turløyper, vinter

Skiløyper for konkurranser og turer kjøres opp dels med løypetråkkemaskin og dels med snøscooter. Dette gjelder stort sett nærområdene. Løypene i fjellet kjøres ikke opp. Terrenget er variert og kan brukes av alle.

I tillegg til lysløypene som listes opp

nedenfor kan det nevnes to steder som er populær som utgangspunkt for skiturer som går helt eller delvis i Kvæfjord kommune. Dette er skiturer fra Kvæfjordeidet mot Finnkondalen ("Koven"), Raumollheia og Storhornet og fra Bjørnhaugen mot Melåplatået. Kvæfjordløyper preparerer løyper helt opp til Finnkondalen.

Skiløyper

Det er syv lysløyper i kommunen som maskinprepareres hele vinteren. Prepareringen foretas med tråkkemaskiner og snøscootere. Lysløypene er lokalisert slik: Sandtorg, Sørvik, Kilbotn, Folkeparken, Trondenes, Lundenes og Grøtavær. I tillegg planlegges det en løype i Medkila. Flere av disse løypene er forbedret i senere årene.

Dette er:

- Alle lysarmaturene i Folkeparken ble skiftet i 2005 på grunn av miljøfarlige armaturer
- Lysløypen på Lundenes var rehabilitert med nye armaturer i 2009. På Sandtorg arbeides det med planer om ny løype og ei rehabilitering av deler av den gamle løypen
- Kilkam har planer om en rulleskiløype ved Kilkamanlegget. Det vurderes også kunstsnøanlegg i tilknytning til et slikt anlegg

Dagslysløypene prepareres delvis, men stort sett bare i Kilbotn og Folkeparken. Det mangler en fast oppkjørt dagslystrasé fra Folkeparken til Sørvik og Kvæfjordeidet. På sikt bør det lokaliseres og opparbeides trasé som kan maskinprepareres på begge plasser. Disse traseene vil måtte gå over mye privat eiendom, det må derfor gjøres avtaler om slik bruk.

Sørvikmark idrettslag har arbeidet med en permanent trase for det årlige Hinnøyløpet. Traseen blir preparert i samarbeid med kommunen. Det er også igangsatt et samarbeid mellom Harstad Kommune, Kvæfjord Kommune, Kvæfjordløyper og Sollifjellet Alpinsenter om en løypetrasé mellom Lysvatnet i Kvæfjord og alpinsenteret.

Alle parter er svært positive til dette, men det gjenstår å gjøre avtaler med grunneiere slik at traseen kan prepareres.

Hoppbakker

Bare et hoppanlegg er i aktiv bruk i kommunen; anlegget "Kveldteigen" i Folkeparken har 6 bakker fra 8 – 73 m som prepareres og delvis er belyst. Det er montert skiheis i den største bakken. Anlegges eies og drives av Harstad Skiklubb.

Alpinbakker

Det er et alpinanlegg i kommunen. Anlegget ligger i nær tilknytning til byen. Alpinbakken i Sollia er godt besøkt. Anlegget består av 2 bakker. Det er heis med bra kapasitet. Begge bakkene har lys. Det er behov for flere små treningsbakker.

Anlegget har høsten 2009 rehabilitert lysanlegget i hovedtraseen. Her er det søkt finansiering gjennom blant annet spillemidler.

Alpinbakken arbeider også med planer for kunstsnoanlegg for å kunne utvide sesongen ved snøfattige vintre.

Storhall for Sør-Troms i Harstad

Storhall eller en stor flerbrukshall har lenge vært et tiltak som er vurdert som et regionalt idrettsanlegg. En storhall vil bli et anlegg som kan gi muligheter for vår region til å konkurrere om store idrettsarrangementer og kan bidra til betydelige muligheter for utvikling av idretten. Den vil også kunne gi mulighet til å arrangere andre typer plasskrevende aktiviteter som store konserter og messer av ulikt slag. Det er etter hvert blitt slik at flere lag i de høyere divisjoner bruker slike haller enten som treningsarena eller også som hjemmearena for seriekamper.

Flere ulike lokaliseringer har vært lansert. Langmoan med Harstad Travpark, på Larsneset, i Sørvik og på Nordvikmyra. Kommunestyret vedtok om utredning var i utgangspunktet tenkt som en lokalisering utredning. Det ble i 2009 derfor nedsatt en prosjektgruppe som fikk som mandat å utrede en lokalisering av en storhall og

utarbeide et romprogram for denne.

Prosjektgruppas mandat var:

- Anbefale lokalisering av storhall i Harstad
- Programmering av bygg
- Behovsvurdering i forhold til idrett og næringsliv
- Klargjøre økonomiske forutsetninger
- Involvering av aktuelle brukergrupper bl.a. oppnevnt referansegruppe
- Anbefale videre arbeid med prosjektet
- Utarbeide en prosjektmodell

Prosjektgruppa vil legge frem sin anbefaling til politisk behandling høsten 2010.

Gruppa har vurdert at hallen må inneholde fotballbane for spill i alle divisjoner, 5000 tilskuerplasser, arealer for andre idretter som friidrett og andre ballidretter. Hallen må også inneholde servicelokaler som tilfredsstillende lisenskravene for fotball i høyere divisjoner. Den må også ha sosialerom som kantine/kafé og møterom. Den må også kunne ligge i et område med eller i nær tilknytning til andre idrettsanlegg.

Det er også viktig at hallen blir tilpasset og gir rom for næringsvirksomhet og kulturarrangementer.

Den store infrastrukturmessige investeringen det er å etablere et slikt anlegg, gjør det naturlig å utnytte området til samlokalisering av flere installasjoner/aktiviteter.

Prosjektgruppas vurdering av konseptet for hallen etter befaringer og drøftinger er:

- Fotballhall med kunstgressbane størrelse som tilfredsstillende krav til spill i alle divisjoner. Pr dags dato vil det være 72x115 meter inklusive sikkerhetssoner
- Minimum 4 løpebaner på den ene langsiden. Kan ligge i sikkerhetssonen

- Muligheter for andre ballidretter (håndball, volleyball, basketball) med mobilt golvsystem og idrettsdekke. Ikke permanent dekke for disse ballidrettene
- Klatrevegg
- Nødvendig utstyr til idrettene som skal være i hallen
- Oppdeling med senkbare skillevegger, i 6 til 8 aktivitetsflater.
- Tribuner med total kapasitet på 5000 plasser. Faste tribuner på driftsbyggsiden.
- Fleksible og mobile, uttrekkbare tribuner på motsatt side.
- Garderober, min 8 stk. 2 som tilfredsstillt krav til høyeste divisjon for de ulike ballidretter og 6 andre med mindre krav.
- Lagerfasiliteter under fast tribunedel. Lagerplass for de ulike lag og klubber som bruker hallen. Lignende løsning som for eksempel i Valhall (Oslo og Vålerenga FK) og i Kongsvinger.
- Tilrettelegging for ulike arrangementer som trenger lyd og lys. Nok elkraft og muligheter for montasje av lyd- og lysutstyr
- Tilrettelegging for sceneløsninger
- Tilrettelegging for store publikumsarrangementer i forhold til sanitære rom og lignende
- Undervisningsrom og møterom
- Baser for lag og klubber med kontorplass, møterom og lignende. Det vil sannsynlig være forskjellig etterspørsel etter dette ut fra lokaliseringen av hallen.
- Styrketreningsrom tilpasset bruken /behovet for de ulike idretter. Det er ikke tenkt lagt til rette for helsestudioer og lignende
- Kjøkken og cafe- og serveringsrom som tilfredsstillt mattilsynets krav til matservering. Ikke kjøkken som skal tilberede store mengder mat
- Nødvendige salgs- og serveringspunkter

Nordlysparken og Totonor har begge presentert planer for en slik storhall på henholdsvis Nordvikmyra og på Langmoan. Begge alternativene tilfredsstillt prosjektgruppens krav til lokalitet. Lokaliseringsvalget står

da mellom Nordvikmyra med prosjektet til Nordlysparken og Langmoan med Totonor og Harstad Travpark. Innstilling og vedtak på lokalisering tas inn i planen i høringsperioden.

12 HANDLINGSPROGRAM SPILLEMIDLER 2010-2013⁸

Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse REVIDERT HANDLINGSPROGRAM 2010

Gjennomførte ordinære anlegg og nærmiljøanlegg prioritert for fremtidige spillemidler

nr	Ordinære anlegg	sted	søker	kostnad
1.	Medkila kunstgress	Medkila	Medkila idrettslag	5 672 663
2.	Elveløkka idrettsanlegg, rehabilitering av lysløype	Lundenes	Grytøy IL	200 000

Nye ordinære anlegg prioritert for spillemidler 2010

1.	Stangnes Friidrettsanlegg, service- og tidtakerhus	Stangnes	Harstad Kommune	683 000
2.	Kilbotn idrettsanlegg, kunstgress	Kilbotn	Kilkam	3 981 000
3.	Motorsport	Åsegarden	NMK Harstad	875 215
4.	Kilbotn idrettsanlegg, rehabilitering av lysanlegg	Kilbotn	Kilkam	407 500
5.	Hagebyen fotballbane 7'er	Hagebyen skole	FK BrageTrondenes	2 483 950
6.	Sollifjellet Alpinsenter Rehabilitering av lysanlegg	Sollifjellet	Sollifjellet Alpinsenter	1 972 620
1.	Medkila 7'er kunstgress	Medkila	Medkila Sport A/S	5 548 000
2.	Flerbrukshall	Seljestad Skole	Harstad Kommune	52 000 000
3.	Bergseng, kunstgress syverbane	Bergseng	FK Brage Trondenes	
4.	Turbok for Harstad		Harstad Kommune, Harstad Turlag og Harstad Bedriftsidrett	
5.	Kunstfrossen skøytebane	Kanebogen	Harstad Kommune	30 108 000
6.	Tribune	Harstad Stadion	Harstad Kommune	67 520 000
7.	Storhall/flerbrukshall	Nordvikmyra	Harstad	

⁸ Handlingsprogrammet 2010 ble vedtatt av kommunestyret i møte den xx.xx

8.	og ishall Utfartsparkering	Langmoan Kvæfjordeidet Storjorda	Kommune Harstad Kommune
9.	Lysanlegg hoppbakkene	Kveldteigen	HK, Harstad Skiklubb
10.	Lysløype Samamoa- Folkeparken		Harstad Kommune
11.	Tursti	Bergselva	Harstad Kommune
12.	Lysløype Haganvannet, rehabilitering	Trondenes	Trondenes IL
13.	Ridehall, Harstad hestesportsenter AL	Gamnes gård	HH A/L
14.	Skistadion, rulleskiløype	Kilbotn	IF Killkam
15.	Sammenhengende løype/turveg Sollifjellet Alpinsenter til Lysvatnet Kvæfjord	Sollia - Lysvatnet	Harstad kommune, Kvæfjord kommune, Kvæfjordløyper
16.	Utvidelse av lysløypa i Folkeparken	Folkeparken	HK
17.	Folkeparken servicehus	Folkeparken	HK
18.	Nytt dekke på fotballbanen	Blåbærhaugen	HK
19.	Flerbrukshall 60X50 meter	Stangneshallen	Stangneshallen
20.	Ny lysløype	Medkila Breivika	HK
21.	Sammenhengende løype	Folkeparken Storjorda, med trase til Sørvik	HK
22.	Sørvik idrettsanlegg	Sørvik	
23.	Utvikling av skytebaneanlegg	Heggenkollen	Trondenes SkL
24.	Elgskytebanen		HJF

Gjennomførte nærmiljøanlegg prioritert for fremtidige spillemidler

I 2009 fikk alle
søknader på
nærmiljøanlegg
tilsagn

Nye prioriterte nærmiljøanlegg 2010 prioritert for fremtidige spillemidler

1.	Lyngløkka	Øvre Holtet	Lyngløkka Vel	137 000
2.	Bergsens, ballbinge	Bergsens skole	FAU, Bergsens skole	200 000
3.	Stien langs sjøen	Trondenes - Samasjøen	Stien langs sjøen	
4.	Sørvik, Ballbinge	Sørvik skole		

13 TILTAKSPLAN

Overordnet mål:
BEDRE FOLKEHELSE MED FYSISK AKTIVITET OG NATUROPPLEVELSER

OMRÅDE	STRATEGIER/ TILTAK	ANSVAR	NÅR	KOSTNADER
FYSAK og FRISKLIVSRESEPTEN	Opprette et frisklivssenter som vil videreføre FYSAK og frisklivsresepten.	Helsehuset	I planperioden	Må utredes
Barnehage	<ul style="list-style-type: none"> • Opplæring av barnehagepersonell om kosthold og ernæring ved å bruke nasjonalt opplæringsprogram "Bra mat i barnehagene" • Stimulere til økt samarbeid mellom forseniorer og barnehager når det gjelder kosthold og ernæring • Fokus på tomteplassing av nye barnehagebygg og tilrettelagt uteareal som oppfordrer til fysisk utfoldelse • Legge til rette for at forseniorer og barn kan gå til og fra barnehage 	Barnehage/ ØKO/Helsehuset Barnehage/helsehuset BYG DRU/ABY/Barnas representant	Fortløpende	Må utredes
Grunnskole og VGS	<ul style="list-style-type: none"> • Ta tilbake skoleveien • Sunn mat og skole frukt • Skolene følger nasjonale retningslinjer for skolemåltidet • En times fysisk aktivitet hver dag • Oppfølging innen mat og fysisk aktivitet for overvektige barn og unge • Uteareal som oppfordrer til variert fysisk utfoldelse 	Helsehuset og DRU Skolene HELSEHUSET	Fortløpende	
Barnetråkk og lekeareal	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsette registrering av barnetråkk • Bruke datamaterialet aktivt i regulering av nye områder • Sikre lekearealer iht til bestemmelsene om strøkslekeplass, nærområdelekeplass, lekeplass ved inngang og lekeplass i sentrum • Utplassing av bord og benker på lekeplasser 	ABY/ Helsehuset ABY DRU	Fortløpende	Må utredes

OMRÅDE	STRATEGIER/ TILTAK	ANSVAR	NÅR	KOSTNADER
Idrettens storbysatsning	Legge til rette som ressurskobler økonomisk og faglig	BUT	Fortløpende	Må innarbeides i VHP
Seniorer	<ul style="list-style-type: none"> Plassering av hvilebenker på utvalgte strekning Ti på topp for seniorer Sikre tomteplassering av nye omsorgsboliger er i nærheten av friluftsområder Oppretting av sansehager i forbindelse med institusjoner Asfalterte og tilrettelagte gangstier i området rundt omsorgsboliger 	Enheter innenfor helse, pleie og omsorg/ DRU BYG/ ABY BYG DRU	I planperioden	Må innarbeides i VHP
Universell Utforming	<ul style="list-style-type: none"> Tilgjengelig oversikt på kommunens hjemmeside over haller og friluftsområder som er tilrettelagt for UU Kartlegging av idrettsanlegg For å finne egnede tiltak for å gjøre anleggene mer UU 	ØKO/DRU DRU	Fortløpende	
Gang og sykkelsti	Sammenhengende gang og sykkelsti og fortau i kommunen	DRU	I planperioden	Må utredes
Grønne arealer	<ul style="list-style-type: none"> Opparbeide flere grønne lunger, spesielt i sentrum Samarbeide med prosjektet stien langs sjøen Forskjønnning av byen 	DRU/ ABY/ ØKO DRU/ ØKO	Fortløpende	
Tilgang til sjøen	<ul style="list-style-type: none"> Tilgang til sjøen må gjøres tilgjengelig for alle ved bygging av ramper og opprydning på stier Opprette toalettfasiliteter på de mest brukte stedene og uplassering av søppeldunker Videreutvikle og tilrettelegging for fritidsbåtsaktiviteter 	DRU ØKO (eget prosjekt i næringsplanen 2009-2013)	I planperioden	Må utredes
MILJØ	En årlig miljøkampanje	ØKO	Årlig	
KULTUR OG KULTURMINNER	<ul style="list-style-type: none"> Opprette stier i forbindelse med kulturminner, med god merking Deltagelse i prosjektet 69 grader nord 	DRU / ØKO ØKO	Fortløpende	Må utredes
HEST	Prosjekt hesteløype mellom Kilhus og Nordmoan	DRU	Oppstart 2010	Må utredes
SKATERMILJØET	Forprosjektering av innendørs skateramp/hall	DRU	2011	Må utredes
INFORMASJON	<ul style="list-style-type: none"> Oppdatert informasjon på kommunens hjemmeside Utgivelse av aktivitetskalender Informasjon om tilrettelagt fritidstilbud for barn, ungdom og voksne med funksjonshemming 	ØKO Helsehuset BUT	Fortløpende	

